

milieubeleidsplan Lelystad

Stad in Balans

spieerpunten

We brengen de potentiële aanwezigheid van asbest in de bovengrond in beeld

Lelystad heeft op een aantal plekken in de bodem te maken met problematiek rondom asbest. We gaan de potentiële aanwezigheids van asbest in de bovengrond in beeld brengen om zo beterheid van asbest in de bovengrond in beeld brengen om zo beterheid van asbest in de bovengrond in beeld brengen om zo beter bereikbaar te zijn op het aantreffen van asbest bij herstructurerings- of nieuwbouw. De gemeente kan dan de juiste maatregelen treffen.

De gemeentelijke gebouwen worden voorzien van groene stroom

De gemeente Lelystad heeft een voorbeeldfunctie als het gaat om het inzetten en gebruik van duurzame energie. Veel huishoudens kiezen op dit moment voor groene stroom. Om het gebruik van groene stroom te stimuleren kiest de gemeente ervoor om alle gemeentelijke gebouwen te voorzien van groene stroom.

Voor woningen met een geluidsbelasting van meer dan 60 dB(A) nemen we maatregelen

Wanneer woningen worden blootgesteld aan hoge geluids niveaus door verkeerslawaai, worden geluidsoverbelasting maatregelen genomen. Het gaat dan om toepassing van zogenaamd 'stil asfalt' en verlagings van de snelheid waar dat nodig is.

We willen geen vliegroules (meer) boven de stad

Lelystad spreekt haar zorg uit over de ontwikkelingen rond de luchthaven, mede met oog op aantasting van de één van de kernkwaliteiten van de stad: een rustig woon- en leefklimaat. Een van de vier uitgangspunten van Lelystad is dat de luchthaven geen vliegroules (meer) over de stad gaan. Ook niet van en naar Schiphol. Het unieke rustige karakter van de stad moet behouden blijven.

Voor u ligt het gemeentelijk milieubeleidsplan 2006-2010, het vervolg op de contourennota GMP. Het milieubeleidsplan geeft een samenhangend kader voor de milieuthema's en de milieubitess van Lelystad. Het is een strategisch plan op hoofdlijnen. Per milieuthema geven we aan wat we op de langere termijn willen bereiken (streefbeeld) en wat daarvoor op kortere termijn nodig is (doelstellingen).

Als opzet is gekozen voor een kernachtig plan, met een nadruk op concrete beleidsuitspraken. De milieumonitor in het milieujaarverslag wordt een belangrijk instrument om resultaten te toetsen aan de milieudoelen.

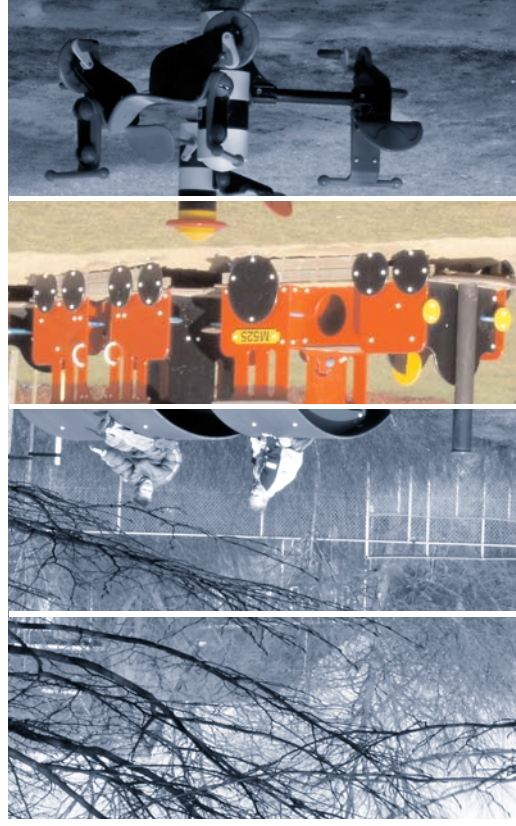
Speerpunten voor het nieuwe milieubeleid zijn:

We behouden en versterken de kernkwaliteiten van Lelystad

Lelystad is een groen en blauwe stad. Samen met rust en ruimte vormen dit de kernkwaliteiten van Lelystad. Deze kernkwaliteiten bepalen voor een belangrijk deel de identiteit van onze stad. Dat willen we vasthouden. De doelstellingen van het milieubeleidsplan dragen direct of indirect bij aan het behouden en versterken van de kernkwaliteiten van Lelystad.

We stimuleren schoner rijden

Fabrikanten brengen in hoog tempo motoren voor alternatieve vrachtwagen rijdt inmiddels op "schone" brandstoffen, zoals aardgas, bio-brandstoffen of elektrische stroom. Ook geluidsreductie, bijvoorbeeld door geluidsarm asfalt, zien wij als een voorbeeld van schoner rijden. Lelystad neemt een actieve houding aan bij initiatieven die gericht zijn op het mogelijk maken of het toepassen van schoner rijden.

5	1.1	Inleiding	4
5	1.2	Planconcept	5
5	1.3	Totstandkoming	5
5	1.4	Status	5
5	1.5	Leeswijzer	5
6	2	UITGANGSPUNTEN EN VISIE	6
6	2.1	Uitgangspunten Lelystad	6
6	2.2	Visie	6
8	3	INTEGRALE THEMAS	8
9	3.1	Milieu en ruimtelijke ordening	9
9	3.2	Milieu en mobiliteit	9
10	3.3	Milieu en economie	10
11	4	MILIEUTHEMAS	11
11	4.1	Water	11
14	4.2	Bodem	14
16	4.3	Lucht	16
17	4.4	Afval	17
18	4.5	Externe veiligheid	18
20	4.6	Energie	20
21	4.7	Duurzaam bouwen	21
22	4.8	Natuur en groen	22
24	4.9	Bedrijven	24
25	4.10	Geluid	25

Woorden uit de tekst die worden toegevoegd zijn gemarkeerd met door een asterisk (*).

27	5.1	Financiën	27
28	5.2	Milieujaarverslag en Monitoring	28
28	5.3	Communicatie	28
29	6	BEGRIJPENLIJST	29

Inhoud

1	1.1	Inleiding	4
1	1.2	Planconcept	5
1	1.3	Totstandkoming	5
1	1.4	Status	5
1	1.5	Leeswijzer	5
2	2	UITGANGSPUNTEN EN VISIE	6
2	2.1	Uitgangspunten Lelystad	6
2	2.2	Visie	6
3	3	INTEGRALE THEMAS	8
3	3.1	Milieu en ruimtelijke ordening	9
3	3.2	Milieu en mobiliteit	9
3	3.3	Milieu en economie	10
4	4	MILIEUTHEMAS	11
4	4.1	Water	11
4	4.2	Bodem	14
4	4.3	Lucht	16
4	4.4	Afval	17
4	4.5	Externe veiligheid	18
4	4.6	Energie	20
4	4.7	Duurzaam bouwen	21
4	4.8	Natuur en groen	22
4	4.9	Bedrijven	24
4	4.10	Geluid	25

inleiding

Voor u ligt het gemeentelijk milieubeleidsplan 2006-2010, het vervolg op de contourennota GMP.

1.1 Inleiding

- groei van de stad en behoud van leefbaarheid voor haar inwoners samengaan;

- de kernkwaliteiten; rust, ruimte, groen en blauw blijven

- betaalbare, innovatieve en duurzame projecten worden

verwezenlijkt.

Opzet

Het milieubeleidsplan schetst de kernpunten voor het milieubeleid voor de komende vier jaar. Als opzet is daarom gekozen voor een kernachtig plan, met een nadruk op concrete beleidsuitspraken.

Deze beleidsuitspraken kunnen direct worden toegepast bij de uitvoering, of als leidraad dienen voor het opstellen van ontbre-

kend beleid. Het milieubeleidsplan behandelt dus niet alles.

Reguliere taken, of taken die elders uitvoering beschreven zijn, worden niet of alleen kort genoemd.

De milieumonitor in het milieujaarverslag wordt een belangrijk instrument om resultaten te toetsen aan de milieudoelen.

Uiteraard is het dan belangrijk om doelen zoveel mogelijk meet-

baar te maken. Daar waar dat nog niet is gelukt, bijvoorbeeld omdat er nog geen beleid is, zal dit binnen de planperiode

geburen.

Doorlijk

Het nieuwe milieubeleid richt zich meer op de kwaliteit van de leefomgeving. Een beleid waarin de mens centraal staat. Vandaar de nadruk op gezondheid, leefbaarheid, veiligheid en rendement.

Milieu zal uiteindelijk steeds minder een saneringsveld worden en steeds meer een aantoonbare bijdrage moeten leveren aan de leefomgevingskwaliteit. Het zal steeds meer samenwonen met

andere beleidssterreinen. Een gezonde economie bijvoorbeeld is net zo goed een basisvoorwaarde voor een prettige leefomgeving.

Het thema van dit milieubeleidsplan is 'Stad in balans'.

Stad in balans betekent een stad waar:

kunnen.

er immers om dat we weten wat we willen en we doen wat we

Dit gemeentelijk milieubeleidsplan schepst een integratiekader

Inhoud

de kwaliteit van de leefomgeving.

fen steeds meer dat hun leefbaarheid mede wordt bepaald door

op onze manier van denken en werken. Maar ook burgers besef-

water en natuur is nadrukkelijk in ontwikkeling en heeft impact

belangrijke rol. Beleid op het gebied van veiligheid, luchtkwaliteit,

over effecten van bijk., fijnstof en broeikasgassen speelt een

voor veranderende wetgeving. Ook nieuw wetenschappelijk bewijs

Dat komt in de eerste plaats door de media-aandacht die er is

De aandacht voor het belang van een goed milieu neemt weer toe.

Milieu is terug

Het milieubeleidsplan bestaat uit een aantal documenten.

1.2 Planconcept

Om zoveel mogelijk op basis van feiten te kunnen discussiëren is

de Milieuverkenning Lelystad 2005 opgesteld. In de

Milieuverkenning is - zoveel mogelijk kwantitatief - bepaald hoe

Lelystad er nu bijstaat. Het resultaat wordt vergeleken met andere

gemeenten. Uit de benchmark blijkt dat de gemeente 'overal'

scoret rond het landelijk gemiddelde.

In het milieubeleidsplan geeft Lelystad per thema aan wat zij op

de langere termijn wil bereiken (streefbeeld) en wat daarvoor op

kortere termijn nodig is (doelstellingen). De streefbeelden en

doelstellingen zijn leidend voor de uitvoering van de gemeente-

ijke milieutaken en vormen een kader voor de afwegingen die de

gemeente moet maken in de ruimtelijke, economische en maat-

schappelijke ontwikkelingen.

Met het meerjarenprogramma worden vervolgens de doelstellin-

gen vertaald naar concrete actiepunten voor de gehele planperio-

de (4 jaar). Met de uitvoering van deze actiepunten kunnen de

doelstellingen worden bereikt en daarmee de streefbeelden op de

langere termijn.

In het milieujaarverslag wordt per thema jaarlijks teruggeblijkt op

de behaalde resultaten en - waar nodig - het beleid en de uit-

gangspunten bijgesteld.

1.3 Totstandkoming

De voorliggende beleidsvisie schetst de kernpunten van het beleid

voor de komende vier jaar. Het plan is een product van een inten-

sief proces waarbij zowel het college, de raad, een brede ver-

tegenwoordiging van de ambtelijke organisatie en maatschappe-

lijke organisaties en burgers een inbreng hebben gehad.

Het milieubeleidsplan is allereerst een strategisch plan. Dat bete-

kent dat het is gericht op de hoofdlijnen van het milieubeleid. De

genoemde doelen worden sectoraal toegepast of verder uitge-

werkt. De hoofddoelen sluiten daarbij aan op andere beleidsvel-

den zoals ruimtelijke ordening, economie en het woonbeleid. In

nieuwe of in procedure zijnde plannen zullen de onderwerpen

milieu, leefbaarheid en duurzaamheid zoveel mogelijk worden

opgenomen conform de in het milieubeleidsplan geschetste uit-

gangspunten.

In het milieujaarverslag aan de gemeenteraad is een rapportage

opgenomen over de milieutataakuitvoering. Alle betrokken beleids-

disciplines leveren hieraan een bijdrage. De milieumonitor wordt

proceduureel en inhoudelijk afgestemd op de begrotingscyclus. Op

deze wijze moet worden bereikt dat ambities en middelen steeds

in evenwicht blijven.

1.5 Leeswijzer

Het beleid is gebaseerd op een aantal uitgangspunten en een

visie. Deze uitgangspunten en visie komen in hoofdstuk 2 aan de

orde. Vervolgens worden drie integrale milieuthema's behandeld

in hoofdstuk 3. Integrale milieuthema's overspannen meerdere

beleidssterreinen. De milieudoelen zijn wat algemener geformu-

leerd. De sectorale milieuthema's uit hoofdstuk 4 hebben vaak

raakvlakken met de integrale thema's maar zijn zo specifiek en

herkenbaar dat ze apart worden benoemd. In hoofdstuk 5 wordt

de uitvoering van het milieubeleid behandeld. Aan bod komen de

financiering, monitoring en communicatie van het beleid.

uitgangspunten

2.1 Uitgangspunten Lelystad

Kansen benutten

Veranderd rijksbeleid en nieuwe inzichten bieden kansen om de unieke leefomgeving en de eigen identiteit van Lelystad verder vorm te geven. Het creëren van draagvlak en het nastreven van concrete en realistische doelstellingen met oog op milieurendement zijn daarbij sleutelbegrippen.

Lelystad vindt een goed milieu belangrijk. Tegelijkertijd moeten milieudoelstellingen niet alleen barrières opwerpen voor andere beleidsmaatregelen. Mede in het licht van de ruimtelijke, economische en maatschappelijke ontwikkelingen. Daarbij zullen milieudoelstellingen soms leidend, soms volgend en soms nevengebracht zijn in deze ontwikkelingen.

Realistische ambities

Het milieubeleid wordt vaak geassocieerd met hoge ambities. De praktijk heeft geleerd dat dit enerzijds goed was. Door vanaf het begin van de jaren negentig de lat hoog te leggen is veel bereikt en milieu een 'gewone zaak' geworden. Anderzijds is echter ook gebleken dat te hoge ambities niet altijd waargemaakt kunnen worden.

Neem bijvoorbeeld een actueel maatschappelijk en politiek thema als veiligheid. Hoe graag we ook veilig willen leven, absoluut veilig bestaat niet. Het is ook een illusie te denken dat de gemeente in staat zal zijn alles te zien en daarmee te kunnen handhaven.

Burgers

Vaak kijkt de burger daarbij naar de gemeente. En terecht. De gemeente moet zorgdragen voor een goede kwaliteit van de leefomgeving. Bijvoorbeeld waar het gaat om de groenvoorzieningen, het onderhoud van de openbare ruimte of het voorkomen of beperken van bijvoorbeeld geluid- of stankoverlast. De burger heeft echter ook een eigen verantwoordelijkheid om te zorgen voor een goed beheer van de omgeving en het daarop aanspreken van medeburgers.

2.2 Visie

De hoofdrichting van het nieuwe Lelystadse ruimtelijk en milieubeleid is gebaseerd op de onderstaande integrale visie.

In 2030 is Lelystad een complete, aantrekkelijke stad, waarin mensen prettig wonen en zich thuis voelen. Het is een gezonde stad aan het water met een sterke economische basis. Een gezonde stad met een positieve uitstraling en een betrokken samenleving in een kwalitatief hoogwaardige leefomgeving. De inwoners identificeren zich met de stad, omdat de stad beantwoordt aan de verwachtingen van de mensen die er wonen, werken en ontspanen. Het is een dynamische stad die ruimte biedt voor nieuwe ontwikkelingen. Een stad die in goede staat wordt gehouden en in haar eigen onderhoud kan voorzien. Een stad om trots op te zijn. Een stad in balans.

ruimteijke ordening

3.1 Milieu en ruimtelijke ordening

Inleiding

Of het nu gaat om woningbouw, bedrijvigheid, natuur en land-
 schap, mobiliteit of de relatie tussen stad en land, ruimtelijke
 ingrepen hebben consequenties voor de milieukwaliteit.
 Milieubelied kan een belangrijke bijdrage leveren aan de ruimte-
 ijke kwaliteit bij de uitwerking van bestemmingsplannen en con-
 crete projecten.

Vanaf de stichting moest Lelystad de bekroning worden van de
 drooglegging van de IJsselmeerpolders. Door het bieden van een
 aansprekende woon- en werkomgeving moest er een alternatief
 komen voor de verstedelijking rond de grote steden. Voor een
 aansprekende woon- en werkomgeving zijn een goed voorzetlini-
 nruimte, groen en water van groot belang. Deze waarden zijn uit-
 gegroeid tot de zogenaamde kernkwaliteiten van Lelystad en
 daardoor medebepalend voor de identiteit van de stad.

Streefbeeld

Lelystad heeft haar kenmerkende woon- en werkomgeving
 behouden en voor een deel versterkt. Lelystad blijft rustiger, rui-
 mer, groener en waterrijker dan andere vergelijkbare gemeenten
 in Nederland. De openbare ruimte is zo ingericht dat de kosten
 acceptabel blijven en verantwoord kunnen worden gedragen. Er
 zijn voldoende voorzieningen voor de Lelystadse burgers en
 bedrijven en de stad is goed bereikbaar. Lelystad is aangesloten
 op het (inter)nationaal infrastructuurlijk netwerk zonder dat dit ten
 koste gaat van de leefomgeving.

Doelstellingen

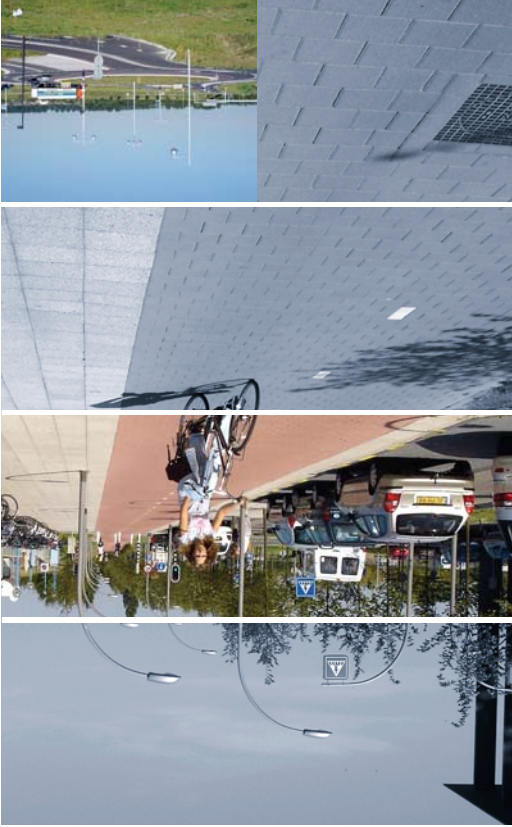
In het licht van het streefbeeld gaan we het volgende doen:

Behouden en versterken van groen en water

Het water en groen in de stad is kenmerkend voor Lelystad en dat
 willen we dan ook behouden en – waar mogelijk – versterken.
 Hoe we dat gaan doen wordt in het zogenaamde sletelproject
 van het structuurplan 'Groene en Blauwe Stad' uitgewerkt. De
 hoofdstukken groen (natuur) en blauw (water) geven hiervoor een
 basjs.
 Bij groen gaat het vooral om 'het meer, maar beter' (zie hoofd-
 stuk Groen). Bij water staat het 'ruimte bieden voor water' en
 deleving centraal. Dat betekent bijvoorbeeld dat in sommige wij-
 ken waterpartijen moeten worden aangelegd. Hiermee wordt ook
 uitvoering gegeven aan de zogenaamde Kadertichtlijn water (zie
 hoofdstuk Water).

Behouden van ruimte en rust tegen acceptabele kosten

Lelystad is zeer ruim opgezet. Rust en ruimte zijn kernkwaliteiten
 die bijdragen aan de identiteit van de stad. Mensen die in Lelystad
 komen wonen kiezen voor ruim wonen. Keerzijde van de ruimte is
 dat onderhoud van het grote aandeel openbare ruimte veel geld
 kost. De openbare ruimte is de straat, het plantsoen en de plein-

fys. Om Lelystad tegemoet te komen in de hoge kosten vergoedt

het rijk de helft van de kosten voor de bestaande stad. Het is
 onzeker of deze rijksbijdrage altijd zal blijven bestaan. Voor
 nieuwe gebieden als Warande is geen subsidie beschikbaar. Het is
 dan ook de opgave om zonder de rijksbijdrage de kosten van het
 onderhoud zelf te kunnen dragen, waarbij de kernkwaliteiten rust
 en ruimte niet worden aangetast. Dat zal niet makkelijk worden,
 omdat Lelystad nu al voorop loopt op het gebied van efficiënt
 beheer.

Voor de toekomst willen we dus niet alleen blijven uitblinken in
 lage bebouwingsdichtheid, maar ook in het vinden van innovatie-
 ve oplossingen om de kosten daarvan verantwoord te dragen.
 Bijvoorbeeld door compact te bouwen of het in eigendom uitge-
 rust – ofwel de afwezigheid van lawaai – te behouden. Zo stellen we
 ven van gemeenschappelijk groen. Naast ruimte willen we ook de
 een maximum aan het geluid van autoverkeer waaraan de
 Lelystadse burgers in de woning mogen worden blootgesteld (zie
 hoofdstuk Geluid).

Respectvol omgaan met groen in de wijk

Om de sociale voorzieningen in het eerste wijkontwikkelingsge-
 bied te kunnen betalen, heeft op sommige plekken groen (plant-
 soen) moeten plaatsmaken voor woningbouw. Hierdoor is de hoe-
 veelheid groen verminderd en meer 'versnipperd' geraakt, tot
 ongenoegen van omwonenden. De verwachte kostenbesparing
 hiervan blijkt achteraf minder groot te zijn. Zo blijkt 'snipper-
 groen' dunder in onderhoud te zijn dan aaneengesloten stukken
 groen. Voor de nieuwe wijkontwikkelingsplannen geldt dan ook
 als we al gaan bouwen in bestaand bebouwd gebied, we allereerst
 kijken naar functies die gaan verdwijnen zoals wegen, woningen,
 bedrijventerreinen en recreatie. Wanneer er toch snippergroen
 verdwijnt, moet er sprake zijn van een duidelijke lokale kwali-
 teitsverbetering. De plannen worden eerst aan de bewoners voor-
 gelegd.

Verbetere langzaam verkeersroutes

Lelystad stimuleert milieuvriendelijk vervoer zoals fietsen en wan-
 delen (zie hoofdstuk Lucht). Ontbrekende schakels worden aan-
 gepakt om de bestaande fietspaden beter aan elkaar te rijgen.

9

3.2 Milieu en mobiliteit

Inleiding

In Lelystad groeit de mobiliteit als gevolg van de groeiende bevol-
 king, bedrijvigheid en toeristenstroom. De toenemende verkeers-
 druk heeft effect op de bereikbaarheid, verkeersveiligheid, maar
 ook op het leefmilieu. Door het toenemende gemotoriseerd ver-
 keer neemt de lokale geluidshinder en luchtverontreiniging toe.
 Deze trends in mobiliteit lijken zeer moeilijk beïnvloedbaar. Om
 de milieugevolgen van de groei van de automobiliteit zoveel
 mogelijk te beperken, wordt landelijk ingezet op het beperken
 van de behoefte tot verplaatsen, het stimuleren van milieuvrien-
 delijke vervoerswijzen – zoals fiets en openbaar vervoer – en met
 en het stimuleren van schonere motoren.
 technologische oplossingen zoals een roeffilter bij dieselmotoren

economie

Met name de routes van, naar en om het Stadshart en kustgebied (hoofdwegenfietsroutes) hebben daarbij de aandacht. Hierbij wordt ook rekening gehouden met voetgangersverkeer. Door het maken van aantrekkelijke fietsroutes en stallingsvoorzieningen wordt de fiets als vervoersmiddel voor ritten binnen de stad gestimuleerd. Juist voor deze korte ritten is de fiets een heel goed alternatief voor de auto.

3.3 Milieu en economie

De ontwikkeling van een gemeente is altijd sterk afhankelijk van de lokale en regionale economie. Werkgelegenheid is een belangrijke voorwaarde voor welvaart en welzijn van de Lelystadse inwoners.

De economie in Lelystad is nog volop in ontwikkeling. De arbeidsmarkt groeit, maar blijft achter bij de bevolkingsgroei. Zoals het 'Masterplan versnelde groei' aangeeft wordt gestrefd naar een toename van het aantal inwoners tot 80.000 in 2015 met 32.000 arbeidsplaatsen en een bijbehorend voorzieningenniveau. Daarna is er ruimte om eventueel door te groeien naar uiteindelijk 100.000 inwoners.

Naast het belang van een sterke economie staat het belang van natuurwaarden en de kwaliteit van de leefomgeving. Om alle belangen ruimte te bieden moet er ook daadwerkelijk ruimte worden gemaakt. Door een goede ruimtelijke scheiding is er ruimte voor bedrijven om te groeien en wordt hinder bij bewoners voorkomen. Op de oudere bedrijven- en industrie terreinen in Lelystad is juist vaak sprake van vermening van wonen en werken. Deze zogenaemde woon-werkcombinaties leiden niet alleen tot hinder voor bewoners, maar ook voor bedrijven die vaak in hun bedrijvigheid worden beperkt.

Streefbeeld

In Lelystad is sprake van een goede balans tussen een sterke economie enerzijds en een goede kwaliteit van de leefomgeving anderzijds. De milieubelasting als gevolg van de bedrijvigheid is beperkt en er is geen sprake van hinder voor de inwoners van Lelystad. Mogelijkheden voor onderling hergebruik van restproducten of afvalstoffen van het ene bedrijf kunnen als grondstof dienen voor het andere bedrijf. Zo kan restwarmte van Resproducten of afvalstoffen van het ene bedrijf kunnen als energie en kan de afvalstroom worden beperkt. Waar mogelijk worden bedrijven, die gebruik kunnen maken van elkaars (bij)producten, in elkaars nabijheid geplaatst.

Benutten van de synergie van bedrijven

Vermeniging van wonen en werken leidt tot hinder voor de één en beperking van bedrijvigheid voor de ander. Door afname van de beperking van bedrijvigheid voor de ander. Door afname van de vraag naar bedrijfswoningen en de genoemde problematiek van wonen en werken willen we in Lelystad geen verdere uitbreiding van het aantal woningen op industrie- of bedrijventerreinen. Naag naar bedrijfswoningen en de genoemde problematiek van beperking van bedrijvigheid voor de ander. Door afname van de ruimte zelf opeist. Daarnaast stellen Europese regels (KRW) strenge eisen aan de waterkwaliteit. Om op deze ontwikkelingen voor te bereiden te zijn moeten er diverse maatregelen worden genomen. Samen met het waterschap is een waterplan opgesteld voor het stedelijk water in Lelystad. Met het waterplan is een goede stap gezet, maar er zal de komende periode aandacht moeten blijven voor de problemen van morgen. Daarnaast heeft Lelystad in het verleden problemen gehad met waterbodems en vissterfte. Door de watergangen te baggeren worden deze problemen opgelost.

Voor de afvoer van afvalwater en regenwater beschikt Lelystad over een vooruitstrevend gescheiden rioolstelsel. 'Schoon' regenwater wordt gescheiden van het vuile afvalwater en wordt gebruikt voor de afvoer van afvalwater en regenwater beschikt Lelystad over een vooruitstrevend gescheiden rioolstelsel. 'Schoon' water is naast rust en ruimte een kernkwaliteit van Lelystad en draagt daarmee bij aan de aantrekkelijkheid als 'woonstad'. Mensen wonen immers graag aan het water. Het water in de stad heeft verschillende functies. Zo is het water van belang voor de natuur in en om de stad, voor de woonbeleving van Lelystadse bewoners en voor recreatie.

Alleen ontwikkelingen hebben invloed op het water in de stad. Zowel voor de kwaliteit van het water als voor de hoeveelheid water in de stad. Door ontwikkelingen in het klimaat worden de verschillen in droge en natte perioden steeds groter. Er komen meer hevige regenbuien die het waterrool en afwateringssysteem op de proef stellen. Op landelijk niveau is met Waterbeheer Batavia-gebied, Stadshart en vliegveld.

Met de bestaande wegstructuur rijdt veel autoverkeer via het Stadshart, waardoor er sprake is van relatief veel geluid en luchtverontreiniging in dit dichtbevolkte deel van de stad. Lelystad is bezig de bestaande wegstructuur te veranderen in een struittuur met een centrumring en stedelijke ontsluitingsring. Door deze nieuwe verkeersstructuur zal gemotoriseerd verkeer meer gebruik maken van de buitenring in plaats van via het Stadshart te rijden. De extra geluidsbelasting wordt gecompenseerd door het aanleggen van stil asfalt op de hoofdwegen (zie hoofdstuk Geluid).

Stimuleren van schoner rijden

Om de luchtkwaliteit te verbeteren en de uitstoot van broeikasgassen te verminderen worden in een hoog tempo motoren voor alternatieve brandstoffen op de markt gebracht. Steeds meer

water

4.1 Water

water

niet meer onnodig naar de rioolwaterzuivering getransporteerd. Er is echter een gebrek aan inzicht in de staat van het systeem om een goed functioneren bij te houden. Beheer van het

rioolstelsel is dan ook een belangrijk aandachtspunt.

Streefbeeld

Lelystad beschikt over een duurzaam en veerkrachtig stedelijk

watersysteem. De inzameling en transport van grond-, afval- en regenwater vindt doelmatig plaats en er is sprake van een goede balans tussen water voor de natuur en water voor de mens.

Doelstellingen

In het licht van het streefbeeld gaan we het volgende doen:

Oppervlaktewater

Het verbeteren van waterkwaliteit van de watergangen

Watergangen slibben van nature dicht en moeten af en toe gebaggerd worden. Doordat in het verleden de watergangen niet

zijn gebaggerd heeft dit de waterkwaliteit nadelig beïnvloed met als gevolg vissterfte en stankoverlast. Om deze problemen aan te

pakken baggert Lelystad de watergangen.

Functie toekennen aan waterovers

De ene oever is de andere niet. Lelystad gaat aan watergangen verschillende functies toekennen waarop inrichting en onderhoud

worden afgestemd. Het gaat dan om water voor natuur, water

voor beleving en stadswater. Zo kent bijvoorbeeld 'water voor natuur' een hoog percentage natuurvriendelijke oevers.

Monitoren van het waterbeeld

Om de effectiviteit van het waterbeeld te optimaliseren gaat

Lelystad het effect van het uitgevoerde waterbeeld monitoren. Op basis van de verkregen inzichten in de effectiviteit van de maat-

regelen kan waar nodig het beleid worden bijgesteld.

Onderzoeken van de bergingsmogelijkheden voor water

Een belangrijk knelpunt voor de waterkwaliteit in het water-

systeem vormt het gebrek aan inlaatwater van goede kwaliteit. Daarom is het van belang om zoveel mogelijk gebiedseigen water

vast te houden. Bijkomend voordeel is dat afwenteling van 'water-

overlast' wordt beperkt. Naast het vergroten van de berging door

het aanpassen van de overinrichting wordt onderzocht of er in het opgehoogde deel langs de kust mogelijkheden zijn voor extra

waterberging.

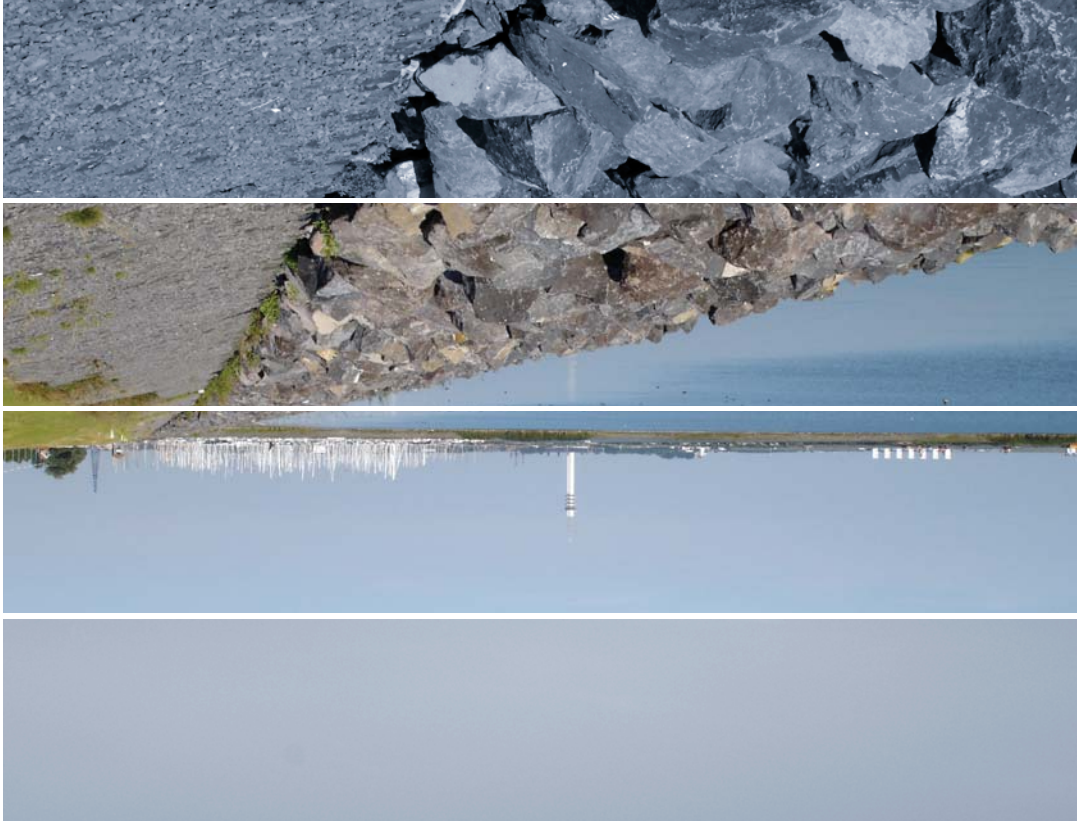
Uitgevoerd

Niet alle maatregelen uit het waterplan kunnen nu (financieel)

worden uitgevoerd. Overige maatregelen mogen niet definitief

worden geblokkeerd. Waar mogelijk houden we er nu al zoveel

mogelijk rekening mee.

Opstellen rioolbeheerplan en jaarlijks actualiseren

Een goed functionerend rioolstelsel is van groot belang voor een

goede afwatering en transport van afvalwater en het voorkomen

van verontreinigingen naar de bodem. Een goed beheer van de

riofering is dan ook noodzakelijk. Lelystad stelt voor aansturing

van het rioolbeheer een rioolbeheerplan op dat jaarlijks wordt

geactualiseerd.

Monitoren rioleringsstelsel

Voor een goed beheer van het rioolstelsel gaan we meer dan

voort met een inhaalslag waarbij de slechtere stukken als eerste worden

aangepakt. Voor het structureel inzichtelijk houden van de staat

van het stelsel wordt een monitoringsplan opgesteld en uitge-

Saneren van ongerioleerde lozingen

De ongerioleerde lozingen van huishoudelijk afvalwater worden in

samenwerking met het waterschap gesaneerd. Het grootste deel

(vooral ten oosten van de A6) wordt hiermee voorzien van een

voorziening voor individuele afvalwaterbehandeling. De overige

delen worden gerioleerd. Doel is dat 50% van het aantal niet

gerioleerde percelen voor 2009 zijn gesaneerd.

Invoeren Europese Kaderrichtlijn Water

De implementatie van de Europese Kaderrichtlijn Water is zeer

actueel. De waterkwaliteitsdoelstellingen en het 'stand-still

beginsel' kunnen grote gevolgen hebben voor de ontwikkeling van

Lelystad. Veel is nog onduidelijk en doelstellingen moeten nog

beaald worden. Uitgangspunt voor Lelystad is dat toe te voegen

waterkwaliteit belangrijk is, maar niet ten koste mag gaan van de

ontwikkelingsstaakstelling.

bodem

4.2 Bodem

Inleiding

De bodem is 'de grond van ons bestaan'. Het schoon maken en

schoon houden van de bodem is daarom ook één van de kernthe-

ma's uit het milieubeleid. Inzicht in de bodemkwaliteit vormt de

basis van het bodembeleid.

Lelystad heeft deze basis gelegd en heeft goed inzicht in de

bodemverontreinigingen binnen de gemeente. Omdat Lelystad

een jonge gemeente is met een kort historisch industrieel verle-

den is er relatief weinig bodemverontreiniging in de gemeente.

Wél heeft Lelystad te maken met een aantal stoffen in de bodem

die van nature in verhoogde mate in het gebied voorkomen. Zo

bevindt zich arseen in het grondwater in gehalten tot boven de

zogenoemde 'interventiewaarde'. Daarnaast heeft de gemeente

op een aantal plekken in de bodem te maken met problematiek

rondom asbest.

Lelystad heeft een schone bodem en lokale vervuilingen zijn aan-

gepakt. Ondernemers en gemeente nemen hun verantwoordelijk-

heid om nieuwe vervuiling van de bodem te voorkomen.

Calamiteiten komen niet voor. De mogelijkheden voor hergebruik

van bouwstoffen worden maximaal benut. Met achtergrond-

omgegaan.

Doelstelling

In het licht van het streefbeeld gaan we het volgende doen:

Waar mogelijk stimuleren van hergebruik van

(licht verontreinigde) bouwstoffen

Grond en gerijpte baggerspecie wordt zoveel mogelijk herge-

bruikt. Om schone bodem schoon te houden stelt het zogenoem-

de bouwstoffenbesluit voorwaarden aan de toepassing van grond

en steenachtige materialen. Zo mogen deze materialen niet tevel

raakt. Om dat te bepalen zijn soms dure bodemonderzoeken

nodig. We werken met een actuele bodemkwaliteitskaart, zodat in

veel gevallen grond kan worden hergebruikt zonder dat daar dure

onderzoeken voor nodig zijn.

Onderzoeken van de noodzaak om nieuw beleid op te stellen

voor natuurlijke achtergrondgehalten in grond en grondwater

Door de lokale bodemopbouw worden in Lelystad regelmatig

hoge concentraties arseen in het grondwater aangetroffen. Omdat

er een aanzienlijke veiligheidsmarge wordt gebruikt is het niet

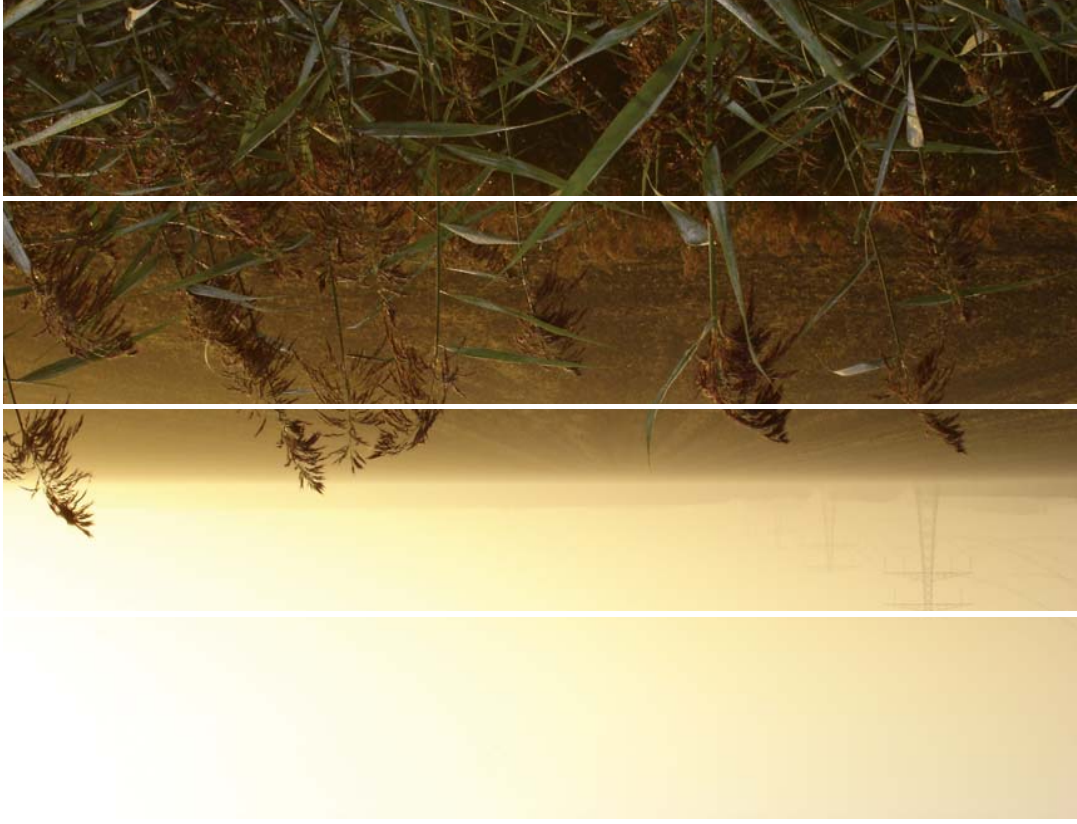
waarschijnlijk dat het gevaarlijk is voor de gezondheid. Niettemin

wordt onderzocht of het zinnig is om in sommige extreme geval-

len zogenoemde gebruiksvoorschriften op te stellen. Ook gaan we

na in hoeverre het zinnig is om bij hoge achtergrondgehalten de

bodem nader te blijven onderzoeken.

In beeld brengen van de potentiële aanwezigheid van asbest in de

bovengrond

In veel bouwwerken van voor 1993 zijn tijdens de bouw asbest-

houdende materialen toegepast. Van deze materialen kunnen tij-

dens de bouw, het gebruik of de sloop van een pand sporen

asbest in de omliggende grond zijn terechtgekomen. Met een

goed inzicht in de bouwwerken, waarin grote hoeveelheden van

deze materialen zijn verwerkt, is de gemeente voorbereid op het

aantreffen van asbest bij herstructurering, sloop of nieuwbouw.

De gemeente kan dan de juiste maatregelen treffen.

Bij mogelijke aanwezigheid van asbest in grond van tevoren

onderzoeken

Als het aanneemelijk is dat er asbesthoudend materiaal in de

bodem aanwezig kan zijn wordt, om verrassingen bij de uitroe-

ring van een bouwproject te voorkomen, van tevoren een verken-

ning van aanwezigheid van asbest

uitgevoerd.

Duidelijkheid scheppen over hoe te handelen wanneer asbest in

de bodem wordt aangetroffen

Er is behoefte aan een overzichtelijk stappenplan dat gevraagd kan

worden als tijdens grondwerk asbestverdacht materiaal wordt

aangetroffen. Hiervoor gaan we een asbestprotocol opstellen.

Lucht

4.3 Lucht

De luchtkwaliteit in Nederland is een hot item. Nederland blijft een van de meest vervuilde landen ter wereld te zijn. De lucht in

Flevoland is daarenopgeen relatief schoon. Luchtnormen in Lelystad worden in de meeste jaren niet overschreden”.

Fijn stof is schadelijk voor de gezondheid. De hoeveelheid fijn stof in de lucht is sterk verhoogd door menselijke activiteiten,

zoals verbranding in automotoren, industrie en scheepvaart en op – en overslag van kolen en ertsen.

Het gehalte aan fijn stof” in Flevoland wordt voor een belangrijk

deel bepaald door de uitstoot buiten Flevoland en geldt dus als achtergrondconcentratie. De buitenlandse bijdrage aan de vervu-

ling is zelfs twee keer zo hoog als de binnenlandse. Daarnaast zijn er natuurlijke bronnen die een aanzienlijke bijdrage leveren

aan de hoeveelheid fijn stof in de lucht. Door de beperkte bijdra- ge van Flevoland aan de luchtkwaliteit hebben wij maar beperkt

invloed op de luchtkwaliteit.

De Lelystadse bijdrage aan de luchtvervuiling wordt voornamelijk

veroorzaakt door de uitstoot van het verkeer. Met de verwachte

groot van de stad en het verkeer moet Lelystad dan ook zorgen dat de luchtvervuiling beperkt blijft. Voor fijn stof is er geen

waarde waaronder zich geen gezondheidseffecten voordoen. Streefbeeld

Ondanks de groei van de stad en toename van het verkeer heeft Lelystad de relatief goede luchtkwaliteit behouden. De toename

van het verkeer wordt gecompenseerd door maatregelen die de uitstoot van vervuillende stoffen beperken. Daarnaast heeft

Lelystad een actieve rol bij de toepassing van nieuwe technieken waarmee de uitstoot van vervuillende stoffen wordt verminderd.

Doelstelling

In het licht van het streefbeeld gaan we het volgende doen:

Bevorderen van de doorstroming van verkeer op de buitenring

Stilstaand, optrekkend en afremmend verkeer zorgt voor relatief

veel uitstoot van luchtverontreinigende stoffen. Door het nemen

van maatregelen die de doorstroming van het verkeer bevorderen,

zoals turborotondes, wordt ook de luchtvervuiling verminderd.

Bevorderen van 'het nieuwe rijden'

Door automobilisten volgens de methode 'het nieuwe rijden' aan

het verkeer te laten deelnemen wordt er zuiniger gereden en

minder uitlaatgassen uitgestoten. Met deze methode wordt er

eerder opgeschakeld en tijdig gas losgelaten, waardoor minder

brandstof wordt gebruikt. Het nieuwe rijden wordt gestimuleerd

door inzet van communicatiedelingen en cursussen. In combina- tie met de uitvoering van het klimaatbeleid kan bijvoorbeeld een

simulator op het stadhuisplein worden ingezet.

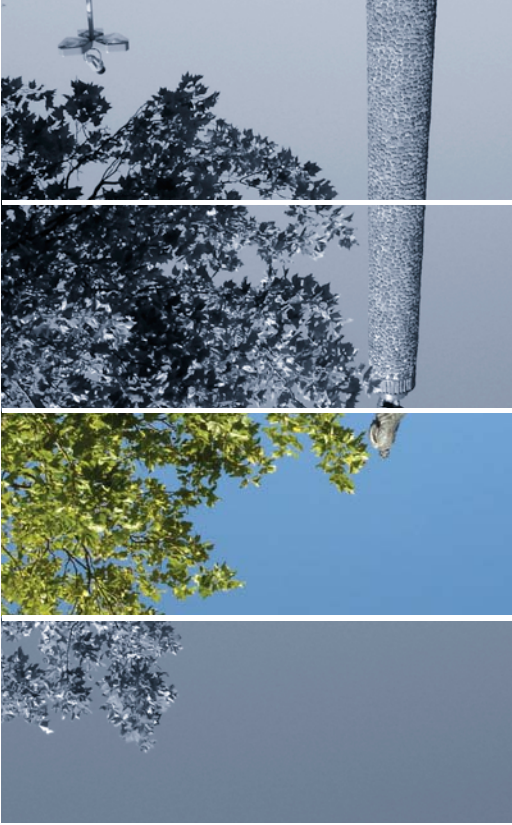
Onderzoeken van de mogelijkheden voor het omleden van vrachtverkeer

Vrachtverkeer is vele malen meer vervuillend dan personenauto's.

Zorgen dat vrachtverkeer niet door woongebieden rijdt is dan ook

effectief. In dat licht wordt het doorgaan vrachtverkeer tussen de

Houtribweg geleid door middel van bewegwijzering voor vracht- auto's langs de dijk en de A6 (beide afslagen).

Bevorderen van een aantrekkelijk openbaar vervoer

Een aantrekkelijk openbaar vervoer heeft een optimaal stedelijk

netwerk. De kwaliteit van het busvervoer is zeer hoog. In 2005

heeft Lelystad de ROVER reizigersprijs ontvangen voor de beste

vernieuwing in de stadsdienst. De kwartiersdienst, nightrservice en

aansluiting op de trein zijn enkele sprekende voorbeelden.

Om gebruik van het openbaar vervoer verder te stimuleren wordt

korting gegeven op kaartjes van stadsbussen. Er wordt zelfs

onderzocht of vervoer voor specifieke doelgroepen gratis kan

worden aangeboden. VerkeersPrestatie Locatiestudies” (VPL) kun-

nen bijdragen aan de aantrekkelijkheid voor langzaam verkeer

Stimuleren van het gebruik van de fiets

De fiets is natuurlijk het schoonste vervoermiddel. In Lelystad

wordt relatief weinig van de fiets gebruik gemaakt. Lelystad gaat

fietsgebied stimuleren door de structuur en herkenbaarheid van

fietspaden en bewegwijzering te verbeteren en te zorgen voor

voeldoende (gratis) fietsenstallingen in de stadscentra. In samen- werking met het trefpunt 'veilig naar school' wordt onderzocht

wat de mogelijkheden zijn voor acties zoals 'fietsen naar school'.

Toepassen nieuwe technieken voor schoner rijden

Ontwikkelingen in de technologie kunnen bijdragen aan minder

uitstoot van schadelijke stoffen door het verkeer. Lelystad zet

zich actief in om het gebruik van nieuwe schonere technieken te

stimuleren. Bij toekomstige OV-concessieverlening worden stren- ge milieueisen opgenomen.

4.4 Afval

Inleiding

De hoeveelheid afval stijgt jaarlijks. Nederland produceert jaarlijks

zo'n zestig miljard ton vuil en vormt daarmee een grote afvalberg.

De verwachting is dat landelijk de hoeveelheid afval met 35%

stijgt in het jaar 2010. Aangezien deze hoeveelheid afval veel

ruimte inneemt, wordt veel afval hergebruikt. Daarnaast moet tien

miljoen ton nog worden verbrand of gestort. Verbranden van afval

betekent luchtvervuiling en storten heeft risico's voor de bodem-

kwaliteit en kost veel ruimte. De oplossing moet dan ook gezocht

worden in het voorkómen van afval en stimuleren van hergebruik.

Van de gemeente wordt verwacht dat zij afvalpreventie stimuleert

en het huishoudelijk afval gescheiden inzamelt. Dit is een wette- lijke zorgplicht.

Bij het afvalstofffebenheid zijn drie aspecten van belang: de kosten

voor de Lelystadse burgers, de milieudruk en het niveau van

service en dienstverlening van de afvalinzameling. Het gaat erom

dat de milieudruk wordt verminderd en de kosten beperkt blijven

tegen een goed serviceniveau. De milieudruk kan daarbij worden

verminderd door te voorkómen dat afval ontsaat, hergebruik en

door minder afval te storten en te verbranden. Dit laatste kan met

name door scheiding aan de bron. Op landelijk niveau zijn nieuwe

doelstellingen voor huishoudelijk restafval en bronscheiding vast- gesteld. Voor Lelystad betekent dit dat in de gemeente 56% van

het afval aan de bron gescheiden moet worden. In 2004 bedroeg

dit percentage 53%. We zijn dan ook goed op weg, maar zijn er

nog niet. Naast de milieudruk hebben we ook oog voor het service- en

dienstverleningsniveau van de inzameling en de kosten daarvan

voor de Lelystadse burgers. Zo brengt de gemeentelijke afvaltaak

door minder afval aan te bieden. Daar ligt dan ook een kans: hoge kosten met zich mee. Deze kosten kunnen worden verlaagd

minder afval is goed voor het milieu én de portemonnee.

Onderwerpen zoals zwerfval, avalcommunicatie, ondergrondse

inzameling etc. zijn verankerd in het uitvoeringsprogramma van

het Regie en Beleidsplan Afval.

externe

Streefbeeld

Lelystad voert een arvalbeheer waarbij de milieudruk vermindert, het service- en dienstverleningsniveau gelijk blijft en de kosten aanvaardbaar zijn.

Doelstellingen

In het licht van het streefbeeld gaan we het volgende doen:

Bepalen (van de toename) van lastendruk voor de inwoners van

Lelystad

In 2004 bedroeg de arvalstofrenthefning in Lelystad €264,- per aansluiting en was daarmee 5% hoger dan het landelijk gemiddeld-

de. De kosten voor de arvalverwerking worden nagenoeg volledig (bruto) doorgerekend aan de inwoners van Lelystad. Lelystad wil de kosten voor de burgers beperken en gaat de toename van de arvalstofrenthefning beperken zodat deze in 2010 gelijk is aan het landelijk gemiddelde.

landelijk gemiddelde.

Bepalen van de milieudruk

In Lelystad werd in 2004 per inwoner meer huishoudelijk afval (635 kg) aangeboden dan het landelijk gemiddelde (563 kg).

Daarnaast wordt bij een aantal afvalfracties een deel nog omver-

doende geschieden aangeleverd. Doel is dat in 2008 56% van het huishoudelijk afval wordt geschieden aan de bron en daarmee

de lasten voor de Lelystadse inwoners niet hoger worden.

Handhaving van het niveau van service en dienstverlening

In 2003 was 73% van de inwoners van Lelystad tevreden over het serviceniveau van de arvalinzameling. Lelystad wil de tevreden-

heid onder de burgers verhogen. Doel is dat in 2008 75% van de Lelystadse burgers tevreden is over het serviceniveau.

veiligheid

4 5

Externe veiligheid

Onze hedenendaagse maatschappij functioneert niet zonder risico's. We hebben met z'n allen behoefte aan producten die direct of indirect bij de fabricage, opslag en transport veiligheidsrisico's met zich kunnen meebrengen. Zo willen we bijvoorbeeld tijdens de jaarwisseling vuurwerk zien, dat ook risico's met zich meebrenge bij onder meer de opslag ervan. We kunnen deze risico's daarvan zo klein mogelijk maken. Vergelijken met andere steden in de randstad is Lelystad relatief veilig. Dit komt doordat er in Lelystad geen grootschalige chemische industrie aanwezig is.

In Lelystad hebben we te maken met vervoer van gevaarlijke stoffen (niet mobiele) risicobronnen, zoals opslag van gevaarlijke stoffen (fen over weg, water, spoor en buisleidingen en met stationaire bij bedrijven of een LPG-installatie. Goed inzicht in de risico's van deze risicobronnen is van belang om de risico's te beheersen. We hebben voldoende inzicht in de risico's van de vaste risicobron-

stige Hanzelijn en het vervoer over de vaartroute Amsterdam-Lemmer ontbreekt nu nog een goed inzicht in het vervoer van gevaarlijke stoffen in de gemeente.

Om het doorgaand verkeer met gevaarlijke stoffen in de stad zoveel mogelijk om het woonde gebied heen te leiden heeft Lelystad een zogenaemde route voor het vervoer van gevaarlijke

stoffen over de weg aangewezen.

Streefbeeld

In Lelystad is sprake van een optimale balans tussen wat economisch en maatschappelijk wenselijk is en wat voor veiligheid voor burgers noodzakelijk is. Risico's zijn in beeld gebracht en worden

verantwoord genomen. De 'veiligheidsruimte' tussen toekomstige woningen enerzijds en risicovolle activiteiten anderzijds is zorgvuldig bepaald en planologisch gereserveerd in bestemmingsplannen.

Doelstellingen

In het licht van het streefbeeld gaan we het volgende doen:

Opstellen beleid voor fysieke veiligheid

Als onderdeel van het gemeentelijke integrale veiligheidsbeleid gaat Lelystad beleid opstellen voor de fysieke veiligheid. In dit

beleid geeft Lelystad aan hoe zij met veiligheidsrisico's in de gemeente omgaat. Bij het opstellen van het veiligheidsbeleid worden veiligheidsrendement en effectgerichtheid de uitgangspun-

ten. Dit betekent dat met zo laag mogelijke kosten een zo hoog mogelijk haalbare maatschappelijk veiligheidsniveau wordt bereikt. Bij het veiligheidsniveau kijken we niet alleen naar de wet-

telijk toegestane kans op een calamiteit, maar ook naar de effect-

ten van de mogelijke calamiteit zelf. Daar hebben we immers me-

te maken. De kans op een calamiteit kan dus minder belangrijk zijn dan het effect en kan bijvoorbeeld bekeken dat een LPG-

tankstation moet worden verplaatst.

Beleid opstellen voor vervoer gevaarlijke stoffen in de gemeente

Lelystad heeft voor het vervoer van gevaarlijke stoffen speciale routes aangewezen. Het aanwijzen van een dergelijke route heeft natuurlijke alleen maar zin als het vervoer ook daadwerkelijk over deze route plaatsvindt. De huidige aangewezen route wordt tegen

de route gehouden op handhaafbaarheid, uitvoerbaarheid en traan-

debesluitendigheid. Daarbij onderzoekt de gemeente of het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg kan worden 'gemonitord'. Om

grootschalig onderhoud, evenementen en calamiteiten - wijst de veiligheid te kunnen garanderen in afwijkende situaties - zoals

Lelystad alternatieve routes aan.

Volgen risico's Hanzelijn

Eventueel vervoer van gevaarlijke stoffen over de Hanzelijn brengt woningen enerzijds en risicovolle activiteiten anderzijds is zorg-

nodig. De zogenaemde vervoersprognose van Forail voor het vervoer van stoffen is fors teruggebracht en vastgelegd in het tracébesluit. Met de nieuwe prognose hoeft

geen rekening meer te worden gehouden met de zogenaemde groepsrisico analyse. De gemeente blijft desondanks alert op de toekomstige ontwikkelingen met het vervoer van gevaarlijke stoffen over de Hanzelijn.

Opstellen gebruikerskaart

De provincie Flevoland heeft een zogenaemde 'publiekskaart' externe veiligheid opgesteld, waarop informatie staat over de risi-

cobronnen in de provincie. Lelystad stelt daarnaast een uitgebreide gebruikerskaart op die meer informatie bevat en gebruikt kan worden door de gemeente en hulpdiensten. Deze kaart zal mogelijk meer informatie bevatten dan alleen externe veiligheid.

Vroegtijdig bekeken van hulpdiensten

De gemeente gaat veiligheid 'integraal' aanpakken. Dit betekent dat al in een vroeg stadium bij de ruimtelijke inrichting van een gebied met de inzet van hulpdiensten rekening wordt gehouden. (Een voorbeeld is het aanwijzen van zogenaemde aanrijroutes voor hulpdiensten in Bataviaslad)

Betrekken van externe veiligheid bij ruimtelijke ordening

Om de inwoners van Lelystad voldoende veiligheid te garanderen moet voldoende veiligheidsruimte worden gereserveerd tussen risicobronnen en risicogevoeelige objecten zoals woningen. Uitbreiding van een risicobron zal op die manier altijd worden afgewogen tegen het gewenste veiligheidsniveau van de bewoners en verblijvend in de directe omgeving.

energie

4-6 Energie

Inleiding

De verbranding van fossiele brandstoffen (zoals olie, kolen en gas) draagt bij aan het broeikas-effect. Hierdoor stijgt de temperatuur op aarde en zal de zeespiegel stijgen. Laaggelegen gebieden, zoals Lelystad of de Veluwevrand, lopen daardoor de kans om onder water te komen staan als niet tijdig maatregelen worden genomen. Bovendien komt er een moment dat de productie van fossiele brandstoffen kleiner is dan de energieverbruik. Om deze problemen aan te pakken zal de verbranding van fossiele brandstoffen terug moeten worden gebracht. Dit kan zowel door het gebruik van duurzame energiebronnen zoals wind- en zonne-energie en biomassa als door het besparen op energieverbruik.

Lelystad is een gemeente in ontwikkeling en beschikt over veel ruimte. Er zijn dan ook veel mogelijkheden om energie te besparen. Dit kan door efficiënte en duurzame technieken toe te passen bij de bouw van woningen, bedrijven en overheidsgebouwen. Ook verschillende mogelijkheden. Om te zorgen dat deze mogelijkheden ook ten volle benut worden is in 2004 het Klimaatbeleid vastgesteld. In het Klimaatbeleid wordt aan de hand van een vijftal thema's invulling gegeven aan energiebesparing en CO₂-reductie in Lelystad. Deze thema's zijn achtereenvolgens gemeentegebouwen, woningbouw, verkeer en vervoer, bedrijven en duurzame energie. Op dit moment moet een woning voldoen aan een in het bouwbesluit bepaalde mate van energiezuinigheid ofwel energieprestatie op niveau 6 (EP1). Lelystad gaat een stap verder door een 7 voor te schrijven. De score wordt bereikt door een energiezuinige infrastructuur aan te leggen of door aan de woningen strengere eisen te stellen.

Doelstellingen

In het licht van het streefbeeld gaan we het volgende doen:

(M.u.v. groene stroom zijn de energiedoelstellingen overgenomen uit het Klimaatbeleid. Het Klimaatbeleid kent 25 doelstellingen).

De gemeentelijke gebouwen worden voorzien van groene stroom
De gemeente Lelystad heeft een voorbeeldfunctie als het gaat om het inzetten en gebruik van duurzame energie. Veel huishoudens kiezen op dit moment voor groene stroom. Om het gebruik van groene stroom te stimuleren kiest de gemeente ervoor om alle gemeentelijke gebouwen te voorzien van groene stroom

Wekt

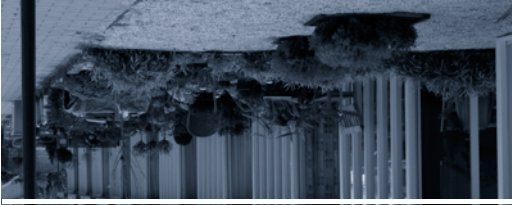
Er wordt steeds meer energie 'duurzaam' opgewekt, zoals wind-energie en energie uit biomassa. Lelystad gaat ervoor zorgen dat meer energie op deze duurzame wijze wordt opgewekt. Hiervoor zijn grote mogelijkheden aanwezig, zoals bijvoorbeeld windmolens en parken.

De gemeente geeft het goede voorbeeld

De gemeente hanteert voor eigen gebouwen een strengere energieprestatie dan wettelijk voorgeschreven. Daarnaast wordt de bedrijfsvoering en de inkoop zo duurzaam mogelijk uitgevoerd.

Bij grote nieuwbouwlocaties wordt een hogere energieprestatie voorgeschreven

Op dit moment moet een woning voldoen aan een in het bouwbesluit bepaalde mate van energiezuinigheid ofwel energieprestatie op niveau 6 (EP1). Lelystad gaat een stap verder door een 7 voor te schrijven. De score wordt bereikt door een energiezuinige infrastructuur aan te leggen of door aan de woningen strengere eisen te stellen.

Woningen worden toekomstgericht ontwikkeld

Een woning moet geschikt zijn om makkelijk aangepast te kunnen worden naar nieuwe leefomstandigheden. Zo stelt ouderdom van de bewoner, ziekte, een handicap en nieuwe werkomstandigheden aan de wensen van de gebruikers voldoen en dit bevordert de duurzaamheid.

Bij grote nieuwbouwlocaties wordt de verkeersstructuur bepaald op basis van een energiestudie (Verkeersprestatie op locatie)
Lopen of fietsen kost veel minder energie dan het rijden met een auto. Bij een nieuw aan te leggen verkeersstructuur zijn er mogelijkheden om wandelen en fietsen te stimuleren, bijvoorbeeld door

4-7 Duurzaam bouwen

Duurzaam bouwen is de benaming van een vorm van bouwen die rekening houdt met het milieu. Het gaat dan met name om de besparing van energie, water en grondstoffen en het hergebruik van materialen. Duurzaam bouwen betekent ook dat er vanaf de productie van materialen tot het einde van de levenscyclus rekening wordt gehouden met het milieu. Duurzaam bouwen richt zich in toenemende mate op het comfort van het gebouw voor de gebruiker.

Gzien de verwachte groei van Lelystad naar een stad met 80.000 inwoners in 2015 (zie hoofdstuk Milieu en economie) heeft de gemeente ook een grote bouwopgave. Er zullen naar schatting 400 tot 600 woningen per jaar worden gebouwd om aan de behoefte te voldoen. Er zijn dan ook goede mogelijkheden om deze nieuwbouw duurzaam vorm te geven.

duurzaam bouwen

In Lelystad is bij de bouw van woningen steeds meer rekening

genomen met milieuspecten. Daarbij zijn toonaangevende projecten uitgevoerd, waarbij de locatie De Landerijen zelfs een lan-aflopen van het succesvolle convenant 'Duurzaam bouwen aan de aanpak moeten daar dan ook op worden afgestemd. Na het aflopen van het succesvolle convenant 'Duurzaam bouwen in de provincie Flevoland. Het gaat daarbij niet alleen om woningbouw zoals het convenant Duurzaam bouwen Flevoland, maar op woonbeleving in het algemeen.

Streefbeeld

Lelystad is een duurzame stad, waarin het comfortabel wonen, werken en recreëren is. Er is sprake van een hoogwaardige kwaliteit van bouwen, wonen, exploiteren en beheeren met bijzondere aandacht voor energie, materialen, water, comfort, gezondheid en duurzaam bouwen in lijn van het Manifest 'Nieuw Flevolands Peil', met een goede afweging tussen hun marktpositie en ondernemersdoelen enerzijds en de betaalbaarheid voor bewoners anderzijds. Bewoners voelen zich prettig in hun woning en woonomgeving. Prettig wonen is duurzaam wonen!

Doelstellingen

In het licht van het streefbeeld gaan we het volgende doen :
(vrij vertaald uit het Manifest 'Nieuw Flevolands Peil')
Betrekken van bewoners bij woningbouw
Uitgangspunt voor het bouwen en wonen in Lelystad is wat woonconsumenten belangrijk vinden, zoals comfort en woonplezier. Kennis, ervaring en visie van bewoners worden actief ingezet in

natuur en groen

bouwprojecten. Bij het bouwen houden we rekening met duurzaamme woonwijken. Het wonen zelf krijgt ook aandacht, bijvoorbeeld in het 'Flevolands Actieprogramma Duurzaam Wonen'.

Formuleren en realiseren van basiskwaliteit en topkwaliteit

Allereerst zetten we in op het realiseren van een brede basiskwaliteit voor 'Flevo-woningen' (kwaliteit van de woningen) en 'Flevo-wonen' (kwaliteit van het wonen). Vervolgens kan de kwaliteit verder worden verhoogd. Deze kwaliteit maken we inzichtelijk met een aansprekend kwalificatiesysteem met sterren voor diverse kwaliteitsniveaus. Onze ambities voor duurzaam bouwen en wonen liggen duidelijk hoger dan de geldende voorschriften en hebben betrekking op de woning, het wonen én de woonomgeving.

Opstellen van een programma van eisen

Om de ambities met duurzaam bouwen waar te maken zal Lelystad gaan werken met een zogenaamd duurzaam 'moederbestek' waarin de standaard 'eisen' staan voor projecten. Daarnaast wordt een provinciebrede standaard programma van eisen opgesteld voor duurzaam bouwen. Ten slotte zal Lelystad met gronduitgifte duurzaam bouwen en wonen stimuleren.

Uitvoeren van voorbeeldprojecten

Goed voorbeeld doet volgen. Met deze gedachte zorgt Lelystad voor duurzaam bouwen projecten waarmee de stad zich op de

'kaart' zet. Dit kan een stimulans zijn voor meer duurzaam bouwen in de stad en daarbuiten.

Jaarlijks uitwisselen van de resultaten

Om duurzaam bouwen continu te verbeteren worden ervaringen en successen met de deelnemende partijen gedeeld.

4.8 Natuur en groen

Inleiding

Lelystad behoort tot de tien groenste steden van Nederland. Als de eerste kilometer recreatief groen om de stad meegerekend wordt, is Lelystad zelfs de groenste stad van Nederland met ruim 400 m² groen per inwoner. Uit enquêtes blijkt dat de inwoners van Lelystad veel groen in de woonomgeving erg waarderen. Het aanwezig groen is echter behoorlijk versnipperd en bevat weinig variatie in soorten.

Rond Lelystad liggen veel natuurgebieden, waarvan de Oostvaardersplassen, met een oppervlak van ruim 5.000 hectare wel de bekendste is. De Oostvaardersplassen is een beschermd Natuurmonument en is als speciale beschermingszone aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn. Naast de Oostvaardersplassen liggen er nog verschillende bos- en natuurgebieden rond de stad, die in meer of minder mate toegankelijk zijn, zoals de Hollandse Gelderse en Overijsselse hout, het Zuigerplasbos, het Natuurpark, Karnbos en het Larsebos. In totaal is er per inwoner ruim 1.600 m² opengestelde natuur beschikbaar.

Naast veel groen heeft Lelystad ook veel water binnen de

gemeentegrenzen. Het Markermeer ligt met ruim 33.000 hectare voor het grootste deel in Lelystad en van het IJsselmeer ligt ruim 9.000 hectare in de gemeente. Beide gebieden zijn aangewezen als speciale beschermingszone in het kader van de Europese Vogelrichtlijn. In de bebouwde kom is, met name aan de westzij-

de van de stad, veel water aanwezig.

Streefbeeld
Lelystad beschikt over multifunctioneel en kwalitatief hoogwaardig groen. Het groen is voor burgers toegankelijk en heeft een hoge beleefingswaarde. Door de aanwezigheid van bijzondere soorten heeft het groen daarnaast een hoge ecologische waarde.

Realiseren ecologische waarde van het groen
Evenals bij de beleefingswaarde definiëren we aan de hand van de gebiedstypologie ecologische waarde van het groen. Bij elk gebiedstype horen specifieke plant- en diersoorten (doelsoorten) die een bepaalde functie vervullen of de kwaliteit benadrukken.

Lelystad stelt hiervoor een zogenaemde doelsoortenlijst op. Afhankeijk van het gebiedstype en de gekozen doelsoorten wordt ook duidelijk of gebieden verbonden moeten worden en hoe een eventuele verbinding er uit moet zien.

Natuurgebieden worden zo ingericht en beheerd dat beschermde soorten optimaal gebruikmaken van het gebied
Lelystad is omgeven door een robuuste groene structuur. De Oostvaardersplassen, het Markermeer en het IJsselmeer hebben een bijzondere status. Deze waardevolle natuurgebieden dreigen echter door Europese wetgeving de planologische ontwikkelingen aan de randen van deze gebieden te overschaduwden. De gemeen-

inrichting van de aangewezen gebieden zodanig wordt vormgegeven dat beschermde soorten optimaal gebruik kunnen maken van de natuurgebieden en dat de cumulatieve externe werking" tot kwaliteit toe te voegen.

Om de kwaliteit van het groen te verbeteren moeten we eerst definiëren wat kwaliteit is. Het stedelijk groen vertegenwoordigd in ieder geval twee functies. Het groen moet aantrekkelijk zijn voor mensen (beleefingswaarde) en herbergt specifieke natuur (ecologische waarde). Ook de ligging is van belang. Aan verschillende gebieden in de stad worden verschillende eisen gesteld. Om een eenduidig kader te scheppen voor wat kwaliteit is sluiten we aan op gebiedstypen van het kwaliteitsstructuurplan (KSP). Bij elk gebiedstype worden verschillende doelsoorten en beleefingskwaliteiten benoemd. Daarbij is het uitdrukkelijk niet de bedoeling dat alles overal moet worden gerealiseerd. Het gaat om de juiste keuze op de juiste plaats. Bij groot onderhoud en stadsontwikkelingsprojecten wordt zoveel mogelijk gekozen naar kansen om

bedrijven

4.9 Bedrijven

Inleiding

Vergunningverlening en handhaving bij bedrijven is misschien wel

het meest zichtbare onderdeel in de uitvoering van milieubeleid.

Het bedrijvenbestand in Lelystad groeit fors en bestaat moment-

teel uit circa 2000 (Wet milieubeheer geregistreerde) bedrijven.

Voor al deze bedrijven heeft de gemeente een belangrijke taak in

het uitvoeren van de Wet milieubeheer. Het vertenen van milieu-

vergunningen, toezicht houden en het (bestuurlijk) handhaven

moet ervoor zorgen het milieu goed wordt beschermd.

Het milieu is een gedeelde verantwoordelijkheid, van de gemeente

en ondernemer. Bedrijven die zich mogelijk in Lelystad willen

vestigen worden in een zo vroeg mogelijk stadium geïnformeerd

en geadviseerd over de milieuspecten.

Lelystad voert deze taken uit volgens een gecertificeerd kwalii-

teitsysteem. Daarnaast wordt het proces van vergunningverle-

ning en handhaving verder geprofessionaliseerd. Om te komen

tot een nog betere afstemming tussen verschillende vergun-

ningstelsels, de administratieve lasten voor de burgers (onderne-

mers) verder te beperken en waar mogelijk het integrale karakter

van de vergunning meer te benadrukken wordt naar verwachting

in 2007 de omgevingsvergunning ingevoerd.

Streefbeeld

In Lelystad is sprake van een goede balans tussen een sterke eco-

nomie en een goede kwaliteit van de leefomgeving. De Lelystadse

omdernemers nemen hun verantwoordelijkheid bij de naleving van

milieuvorschriften. Naast de wettelijke vereisten geven bedrijven

inliding aan maatschappelijk verantwoord ondernemen. De kwa-

liteit van de werkprocessen binnen de gemeente zijn op adequaat

niveau en geborgd.

Doelstelling

In het licht van het streefbeeld gaan we het volgende doen:

Optimaal zorgdragen dat milieuvorschriften worden nageleefd

Naleving van milieuvorschriften is in eerste plaats een verant-

woordelijkheid van de vergunninghouder. Bij uitvoering van de

gemeentelijke handhavingstaak ligt daar dan ook de nadruk. Daar

waar de verantwoordelijkheid niet wordt genomen treedt de

gemeente op. Handhaven is maatwerk en Lelystad zorgt dan ook

voor een optimale aanpak. Bij deze aanpak zijn monitoring, het

stellen van prioriteiten en een daarop gebaseerd jaarlijks integraal

toezicht- en handhavingssprogramma belangrijke hulpmiddelen.

Milieuvergunningen zijn actueel zijn (niet ouder dan 5 jaar)

Voordurende verbetering van werkprocessen

Voor een goede dienstverlening van de gemeente bij het vertenen

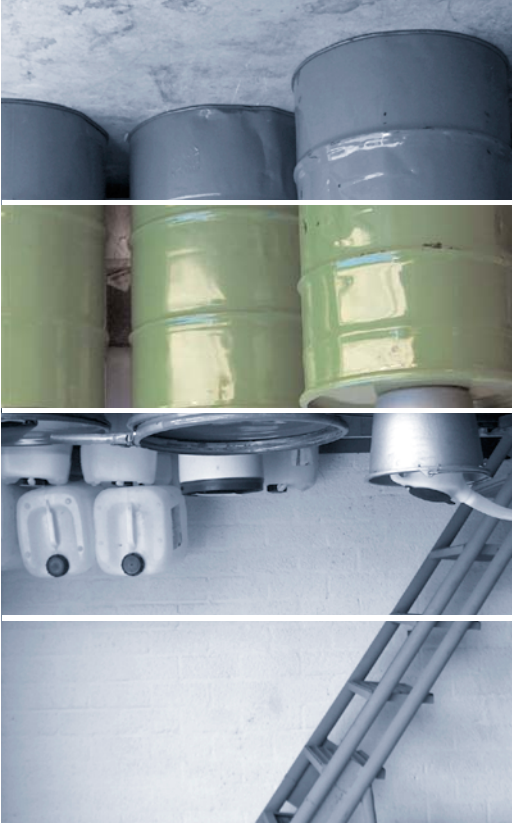
van vergunningen en toezicht en handhaving moeten de interne

werkprocessen adequaat zijn. De diensten van de gemeente moe-

ten betrouwbaar en van goede kwaliteit zijn. Om deze kwaliteit te

bieden en vast te houden is voor de betreffende onderdelen een

kwaliteitsstelsel (ISO 9001) ingevoerd.

Stimuleren van het bedrijfsleven tot milieuvanwoord

ondernemen

Bij het verminderen van de milieudruk van bedrijven is de eigen

verantwoordelijkheid van het bedrijfsleven van groot belang. Dat

vraagt ook om een goede samenwerking tussen de gemeente en

het bedrijfsleven. Het verantwoordelijkheidsgevoel van onderne-

mers voor het milieu moet nog verder toenemen. De gemeente

gaat de Lelystadse bedrijven stimuleren om meer 'maatschappelijk

verantwoord' of 'duurzaam' te ondernemen. Om een minimum

milieubescherminingsniveau te kunnen garanderen wordt in ieder

geval de geldende wet- en regelgeving gehandhaafd.

4.10 Geluid

Inleiding

De kwaliteit van de leefomgeving wordt voor een belangrijk deel

bepaald door de beleving van het geluid in de woonomgeving.

Het gaat dan om geluid van windturbinas, scheepvaart, horeca,

weg- en railverkeer (toekomstige Hanzelijn) en vliegtuigen.

Voldoende afstand tussen geluidsbron en ontvanger is in veel

gevallen van belang om geluidsoverlast te voorkomen. Soms zijn

aanvullende maatregelen noodzakelijk.

In tegenstelling tot veel oudere steden kon Lelystad - als nieuw te

ontwikkelende stad - haar grondgebied volledig nieuw indelen.

Hierdoor is ervoor gezorgd dat verkeerswegen en bedrijven op

voldoende afstand van woningen werden geplaatst om daarmee te

hoge geluidsniveaus bij woningen te voorkomen. Lelystadse

industrieterreinen (Luchthaven, Oostervaart en Noorderluis) wer-

ten op ruime afstand van woonland gebied geplaatst. Door deze

ruimtelijke scheiding zijn de geluidsniveaus lager dan elders

gebruikelijk in vergelijkbare steden.

De brede wegen en ruime afstand tot woningen waren in de jaren

70 en 80 ideaal, gezien het geringe autoverkeer. Echter met de

geluid

sterke groei van het autoverkeer wordt inmiddels op veel plaatsen

hinder onderhouden van geluid. Deze toename van geluid zet het

rustige karakter van Lelystad onder druk. Uit klachten van

Lelystadse bewoners blijkt dat wegverkeer, horeca en vliegverkeer

kneipunten zijn. Gezien de groei van het aantal inwoners, bedrij-

vigheid en mobiliteit is een creatieve gezamenlijke aanpak nodig

om de geluidshinder te beperken.

Streefbeeld

In Lelystad is het rustig wonen. Daarmee behoudt de stad het

unieke rustige karakter. Het tegengaan van geluidhinder is een

belangrijk aspect bij de inrichting van de stad. De geluidsoverlast

van wegverkeer door het stadscentrum en woonwijken neemt

steeds meer af doordat doorgaand verkeer wordt omgeleid.

Doelstelling

Als gevolg van Europese regelgeving krijgen gemeenten meer

bevoegdheden en beleidsvrijheid op het gebied van geluid. Om

zorgvuldig en consequent om te gaan met de beleidsvrijheid gaat

Lelystad een geluidsbepelidsplan opstellen. De volgende doelstel-

tingen zullen onderdeel uitmaken van het op te stellen geluidsbep-

leid.

Voor woningen die worden blootgesteld aan hogere geluidsnive-

aus dan 60 dB(A) nemen we maatregelen

Wanneer woningen worden blootgesteld aan hoge geluidsniveaus

door verkeerslasten, worden geluidsbepelidsmaatregelen

genomen. Het gaat dan om toepassing van zogenaamd 'stijl asfalt'

en verlaging van de snelheid waar dat nodig is. Zo wordt voor de

hoofdwegenstructuur gekozen voor snelheidsverlaging op een

deel van de hoofdwegen en de grootstedelijke aanleg van stijl

asfalt. Bij het nemen van deze maatregelen wordt rekening

gehouden met groei van het wegverkeer in de toekomst.

geluid

Bestaande woningen worden zoveel mogelijk mogelijk aan ten hoogste 55 dB(A) blootgesteld en nieuwe woningen aan maximaal 50 dB(A).

Buiten het centrum krijgt niet meer dan 10% van de nieuw te bouwen woningen een hogere waarde.

Voor het bereiken van deze geluidskwaliteiten worden creatieve oplossingen gezocht. De voorkeur van de maatregelen ligt bij de

volgorde toepassing 'stil asfalt' en verfaging snelheid of vermindering verkeer.

In de directe omgeving van grote infrastructuurle objecten (zoals de A6) worden geen geluidsgaveilige bestemmingen zoals

woningen gebouwd

(m.u.v. het spoorwegtracé Lelystad Zuid en het Woonresort)

Op een aantal plekken in de gemeente ontkomt je niet aan hoge geluidsniveaus, zoals langs de autosnelweg A6. Voor deze plekken geldt dan ook dat geluidsgaveilige objecten als woningen

niet te dicht op de weg moeten worden gebouwd. Tenzij zeer hoge geluidsschermen worden neergezet om het geluid tegen te

houden. Het plaatsen van zeer hoge schermen vindt Lelystad niet acceptabel. Om deze redenen worden de gebieden vlak langs

deze infrastructuurle objecten bestemd voor andere doeleinden

dan wonen, zoals de aanleg van bedrijventerrein Flavopoorl.

Medio 2025 wordt het bovenregionaal verkeer omgeleid (N23 west)

Het verkeer van Enkhuzen (Noord-Holland) richting

Kampen/Zwolle en Harderwijk passeert Lelystad momenteel noodgedwongen via de Houtribsluis en de Houtribweg Noord.

Deze route vormt in feite een 'lus' door de stad en het verkeer zorgt in dit gebied voor opstoppingen en geluidshinder voor

omwonenden. Ook staat deze weg een verdere toekomstige kustontwikkeling in de weg. Om de genoemde verkeers- en geluidsproblemen op te lossen en de toekomstige kustontwikkeling mogelijk te maken, wordt het bovenregionaal verkeer omgeleid

met een aan te leggen 'N23 west' (verbinding tussen Houtribweg Noord en de dijk naar Enkhuzen).

Alert zijn op het toepassen van maatregelen bij de aanleg van de Hanzelijn

Met de komst van de Hanzelijn zal het (goederen)treinverkeer toemenen en daarmee het geluid als gevolg daarvan. De voorlopige maatregelen van ProRail om het geluid te beperken bestaan uit

het neerzetten van geluidsschermen die tot 3 meter hoog worden. Aangezien er steeds meer mogelijkheden zijn voor de zogenaemde bronmaatregelen (zoals maatregelen aan de rails, wielen, dempers en omkasting) zal de gemeente erop toezien dat ProRail

zoveel mogelijk bronmaatregelen toepast zodat de geluidsschermen zo laag mogelijk kunnen blijven.

Minder geluidsoverlast door vliegvkeer

Het vliegvkeer boven Lelystad zorgt voor geluidsoverlast.

Lelystad heeft zelf geen bevoegdheden om overlast van vliegvkeer naar Schiphol aan te pakken. De groei van onze eigen lucht- haven blijft daarom een actueel en gevoelig onderwerp.

Lelystad spreekt haar zorg uit over de ontwikkelingen rond de luchthaven, mede met oog op aantasting van één van de kernkwaliteiten van de stad: een rustig woon- en leefklimaat.

Een van de uitgangspunten van Lelystad is dat de luchthaven kan groeien binnen de grenzen van de huidige PKB, mits er geen vliegroutes (meer) over de stad gaan. Ook niet van en naar

Schiphol.

uitvoering

5.1 Financien

In deze paragraaf worden bondig de belangrijkste veranderingen opgesomd die op het gebied van financiering van het milieubeleid in Lelystad optreden ten opzichte van de bestaande situatie.

Uitgebreidere informatie en onderbouwing, de daadwerkelijke maatregelen en daaraan gekoppelde middelen, worden in het

meerjaren Milieuprogramma geleverd.

Huidige inzet

De meeste taken zijn wettelijk verplichte taken, zoals milieuvergunningverlening, handhaving, bodemonderzoek, geluid onderzoek, aanleg en onderhoud van de roering, gescheiden inzamel-

ling van afval, etc.). Het gaat hierbij om structurele taken die

daarmee ook leiden tot structurele kosten. In de programmabegroting (2004) is voor het hoofdstuk milieu een bedrag van € 12

miljoen opgenomen, met bijbehorende inkomsten van € 7,8 miljoen. Dit geeft echter geen volledig beeld. Ook in andere hoofdstukken (beheer leefomgeving, verkeer en vervoer, veiligheid)

worden milieudoelen gerealiseerd.

De milieu-inbreng in het stedelijke ontwikkelingsproces wordt voor het belangrijkste deel gefinancierd vanuit de grondexploitatie en bestemmingsplannen.

Extra uitgaven

Het beleid uit deze nota komt tot stand door voortzetting, intensivering dan wel actualisatie van het staand beleid en door de uitvoering van een aantal nieuwe activiteiten. Om de milieudoelen te realiseren is onderzoeksbudget noodzakelijk.

Incidentele kosten

Veiligheid
Opstellen gebruikskartaar voor de gemeente en hulpdiensten inclusief actueel informatie-systeem

Indicatie kosten: € 25.000 (interne uren niet meegerekend)

Toelichting: het gaat hier om een verkennend onderzoek waarbij nadere voorstellen voor vervolgonderzoek kunnen voortvloeien.

Bodem

Beleid ten aanzien van natuurlijke achtergrondgehalten in grond en grondwater

Indicatie kosten : € 10.000

De potentiële aanwezigheid van asbest in de bovengrond in beeld brengen

Indicatie kosten: € 5.000 voor het maken van kaarten door afd.

vastgoed. Dit beleid kan ook maatschappelijke baten opleveren (minder omvangrijk bodemonderzoek kost minder geld).

Lucht

Bevorderen van 'het nieuwe rijden' door milieucommunicatie

Dekking: budget klimaatbeleid (subsidie)

Stimuleren van het gebruik van de fiets door acties

Indicatie kosten: € 5.000

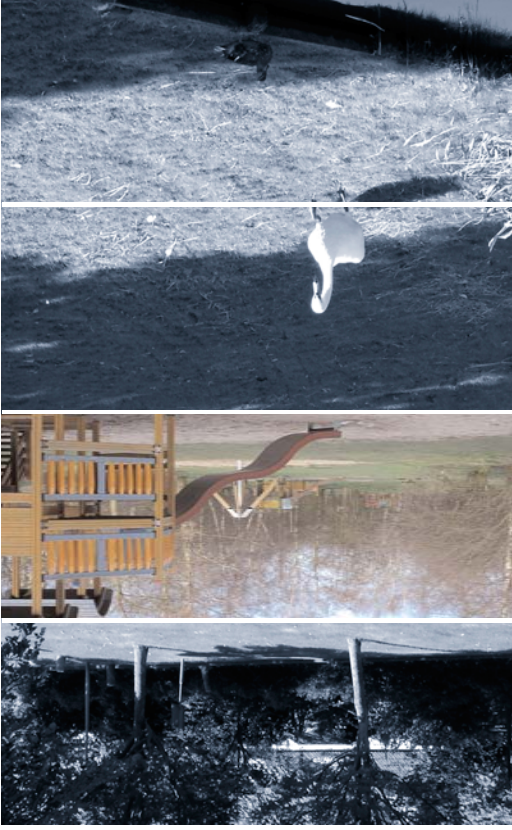
Energie

Uitvoeren programma klimaatbeleid

Dekking: budget klimaatbeleid (subsidie)

Toelichting: Voor projecten inzake energie en klimaat is een aanvraag in het kader van het Bestuurs Akkoord Nieuwe Stijl (BANS)

Voorwaarde van deze regeling is dat de gemeente minimaal een gelijk bedrag (in projectkosten of personele capaciteit) daartegenover zet. Dat zijn reguliere interne uren die al in de begroting zijn

Uitvoering

Bij de jaarlijkse actualisering in het milieujaarverslag zal steeds opnieuw worden afgewogen aan welke activiteiten en projecten tijd en geld moet worden besteed om de milieudoelen te realiseren. Indien blijkt dat er nieuwe activiteiten of projecten moeten worden opgevoerd waarvan de dekking niet kan worden opgevangen door de huidige middelen dan zal via de voorjaarsnota hieraan voor een aanvraag worden ingediend.

5.2 Milieujaarverslag en Monitoring

Meten is weten. Monitoring is een belangrijk onderdeel van het milieubeleid. Door het periodiek en systematisch in kaart brengen van de voortgang en resultaten van de uitvoering van het beleid draagt monitoring bij aan de kwaliteit van het beleid en het kunnen stellen van de juiste prioriteiten

Binnen het milieubeleid van Lelystad wordt monitoring gebruikt om inzicht te geven in welke mate de doelen uit het milieubeleidsplan worden gehaald. Per thema wordt jaarlijks teruggeblikt op de behaalde resultaten en – waar nodig – het beleid en de uitgangspunten bijgesteld. Om dit inzicht te kunnen geven zijn de doelsstellingen zo meetbaar mogelijk geformuleerd. Voor een aantal doelsstellingen is dit niet mogelijk. De voortgang van de realisatie van deze doelen wordt in beschrijvende vorm gepresenteerd.

Relatie monitoring en milieuverlag
Om zowel naar de Raad als burgers verslag te doen over de bereikte resultaten, zal jaarlijks een milieujaarverslag worden opgesteld. De monitorresultaten zijn de basis voor het verslag. Het verslag is vervolgens weer belangrijke input voor het volgende uitvoeringsjaar.

Benodigde capaciteit en middelen
Een monitor functioneert niet uit zichzelf. Voor de monitor zijn

5.3 Communicatie

Platform Milieu Overleg

Verschillende organisaties in Lelystad werken aan een goed milieu. Om elkaar te inspireren en de diverse invalshoeken tot een goede afstemming te laten komen zal het 'Platform Milieu Overleg' worden opgestart.

De organisaties blijven zelf verantwoordelijk voor de projecten die ze willen uitvoeren. Het platform is de verbindende schakel voor informatie-uitwisseling. De gemeente krijgt zo ook echt te horen wat er gebeurt op milieugebied!

Natuur- en milieueducatie
De gemeente Lelystad vindt het betrekken van de inwoners bij hun leefomgeving belangrijk. Ondertelen van het milieubeleidplan worden uitgevoerd in samenwerking met maatschappelijke organisaties op het werkveld in van natuur, milieu en landschap.

Het IVN Consultantschap Flevoland verzorgt voor de gemeente Lelystad natuur- en milieueducatie in het basisonderwijs. Natuur- en milieueducatie/communicatie maakt mensen, van jong tot oud, bewust van en verantwoordelijk voor de eigen leefomgeving.

begeleiden

AMVB
 Algemene Maatregel van Bestuur: Een AMVB bevat algemene regels die gelden voor homogene groepen bedrijven.
 Het opgetelde negatieve effect van projecten en handelingen in de omgeving van een natuurgebied op de instandhoudingsdoelstellingen van dat natuurgebied.
 dB(A)
 Geluidsstrekte wordt uitgedrukt in dB (decibels). De decibel is een logaritmische grootheid. Dit betekent dat een verdubbeling van het geluidsniveau niet leidt tot een verdubbeling van het aantal decibels, maar tot een toename van 3 dB: dB(A) is een A-gewogen decibel (correctiefactor voor het menselijke oor).
 EPC / EPL
 Energie Prestatie op Locatie / Energie Prestatie Coëfficiënt: EPC en EPL zijn maten om het relatieve energieverbruik van respectievelijk een nieuw te bouwen woning of een gebied aan te duiden.
 Externe werking
 De Invloed van Buiten de Speciale Beschermingszone (natuurgebieden) gelegen objecten, plannen of activiteiten op beschermde soorten binnen die zone.
 Fijn stof
 Fijn stof is een mengsel van deeltjes van verschillende grootte en verschillende samenstelling.

Integrale milieuthema's
 Sommige typen fijn stof zijn schadelijker voor de lende grootte en verschillende samenstelling.
 Gevelbelasting geluid
 Het geluidsniveau aan de gevel (buitenkant) van een geluidsgevoelige bestemming, zoals een woning.
 Groepsrisico
 Groepsrisico is de kans dat een groep mensen overlijdt ten gevolge van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Deze kans hangt af van de hoeveelheid aanwezige mensen, de weersomstandigheden en de eigenschappen van het materiaal.
 Hogere waarde procedure
 Een procedure waarin de gemeente verzoekt aan de provincie om een hogere waarde dan de voorschriften van 50 dB(A) voor nieuw te bouwen woningen goed te keuren.
 Het nieuwe rijden
 Het Nieuwe Rijden geeft tips om te besparen op brandstofverbruik. Dit is bijvoorbeeld mogelijk door: de rijstijl aan te passen, de banden op spanning te houden, cruise control en boordcomputer interventiewaarde (bodempreventie) te gebruiken.
 Norm waarboven volgens onze wet- en regelgeving de bodem gesaneerd zou moeten worden
 Integrale milieuthema's
 Milieuthema's die meerdere beleidsterreinen overspannen
 Luchtkwaliteit Lelystad
 Luchtnormen in Lelystad worden tot nu toe in de meeste jaren niet overschreden. De luchtkwaliteit is n.l. sterk afhankelijk van het weer en varieert daarom van jaar tot jaar
 PKB Luchthaven
 In de planologische kernbeslissing zijn uitgangspunten, hoofdlijnen en kaders voor maatregelen opgenomen van het door het kabinet voorgestelde beleid ten aanzien van de Luchthaven Lelystad.
 Risico-inventarisatie
 Bij de risico-inventarisatie zijn alle bedrijven in beeld gebracht die vallen onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen (BEVI) of die zijn geregistreerd volgens het registratiebesluit. Het registratiebesluit bevat in tegenstelling tot BEVI ook bedrijven met veiligheidsrisico's op alleen eigen terrein.
 Stil asfalt
 Type wegdek waardoor het geluidsniveau wordt verminderd.
 VPL (VerkeersPrestatie op Locatie)
 VerkeersPrestatie op Locatie; kortweg VPL. Dit is een instrument voor het terugdringen van het energieverbruik door verkeer en vervoer. Het helpt middel is gericht op een energiezuinige ontlasting van bestemmingsgebieden. Bijvoorbeeld: auto's

moeten zo snel mogelijk de wijk uit kunnen rijden.
 Waterbeheer 21e eeuw
 De Commissie Waterbeheer 21e eeuw kreeg de opdracht het antwoord te geven op de vraag wat de oorzaak was van terugkerende problemen rondom waterop de vraag wat de oorzaak was van overlast in Nederland. Oplossingen liggen in de sfeer van voldoende ruimte voor water, problemen niet afwentelen op andere gebieden, volgen van een voorkeursvolgorde (vasthouden, bergen en afvoeren naar elders) en ruimte voor waterberging.

